

**Саволномаи имтиҳоноти давлатии хатмкунандагони
шуъбаи рӯзона ва таҳсилоти фосилавӣ дар соли таҳсили 2023-2024
Ихтисоси 1-25 01 03 – иқтисодиёти ҷаҳонӣ
аз фанни иқтисоди ҷаҳонӣ ва муносибатҳои иқтисодии байналхалқӣ**

1. Шаклҳои асосии МИБ-ро номбар кунед.
2. Мафҳумҳои савдои хориҷӣ ва байналхалқиро тавсиф намоед.
3. Қонунҳои афзалияти мутлақ ва нисбиро таъриф намоед.
4. Намудҳои асосии тақсимоти меҳнатро тавсиф намоед.
5. Объектҳо ва субъектҳои савдои байналхалқӣ номбар кунед.
6. Сиёсати протекционизм чист ва шаклҳои асосии онро номбар кунед.
7. Динамика, сохтор, афзалиятҳои ҷуғрофиро дар фаъолияти савдои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсиф намоед.
8. Афзалиятҳои сиёсати савдои озодро номбар кунед.
9. Хадамот чист ва фарқи он аз мол дар чист.
10. Кадом соҳаҳои хадамот бештар тараққӣ ёфтаанд ва барои чӣ.
11. Кадом намудҳои нархҳои ҷаҳониро медонед.
12. Шартҳои базисии таҳвилро тавсиф намоед.
13. Зери мафҳуми ҷараёни муҳочирати байналхалқии қувваи корӣ чиро мефаҳмед ва кадом намудҳои он мавҷуд аст.
14. Сабабҳои тараққиёти мубодилаи байналхалқии технологӣ кадомҳоянд.
15. Мафҳуми асьорро баён кунед.
16. Сабабҳои муҳочирати байналхалқии қувваи кориро тавсиф намоед.
17. Кадом намудҳои нархҳои ҷаҳониро медонед.
18. Хусусияти хоси франчайзинг ҳамчун намуди савдои байналхалқии ҷавознома дар чист.
19. Дар кадом минтақаҳои ҷуғрофӣ ҳиссаи муҳочирати байналхалқии қувваи корӣ бештар аст.
20. Субъектҳо ва объектҳои бозори ҷаҳонии технологияҳоро номбар намоед.
21. Шартҳои муҳимтарини иттиҳодияи ҳамгироии байналхалқӣ кадомҳоянд.
22. Мафҳум ва хусусияти иттиҳоди гумрукӣ дар чист.
23. Кадом МОИ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шудаанд.
24. Сабабҳои асосии пайдоиши ШФМ кадомҳоянд.
25. Хадафҳо ва принципҳои амали гурӯҳи Бонки умумиҷаҳонӣ кадомҳоянд.
26. Мафҳуми тавозуни пардохтӣ ва сохтори он.
27. Хусусияти асосии иттиҳоди иқтисодӣ дар чист.
28. Робитаи байни маҳсусгардонӣ ва кооперативҳои истеҳсолотро тафсиф намоед.
29. Моҳият ва маҳдудияти назарияи меркантилистии савдои хориҷӣ дар чист.

30. Чараёни муҳоҷирати байналхалқии қувваи корӣ барои кишварҳои содиркунанда ва воридкунандаи қувваи корӣ чи гуна натоҷро пеш меорад.
31. Мафҳумҳои савдои хориҷӣ ва байналхалқиро тавсиф намоед
32. Қонунҳои афзалияти мутлақ ва нисбиро таъриф намоед
33. Омилҳои ба ташаккул ва инкишофи МИБ куллан таъсир расондари номбар кунед ва тавсиф намоед.
34. Объектҳо ва субъектҳои савдои байналхалқӣ номбар кунед.
35. Сиёсати протекционизм чист ва шаклҳои асосии онро номбар кунед.
36. Шаклҳои асосии МИБ-ро номбар кунед.
37. Вобаста аз дараҷаи мубодилашавӣ асёрҳо чи тавр тасниф карда мешаванд.
38. Кадом омилҳои асосии ҳамгирии иқтисодии байналхалқиро медонед.
39. Мафҳуми «инжиниринг» чиро ифода мекунад.
40. Таърихи низоми ҷаҳонӣ асёрро номбар кунед.
41. Мафҳумҳои савдои хориҷӣ ва байналхалқиро тавсиф намоед.
42. Мавқеи мамлакатҳои тараққикарда дар хоҷагии ҷаҳон.
43. Мавқеи мамлакатҳои тараққикардаистода дар хоҷагии ҷаҳон.
44. Нишондиҳандаҳои рушди иқтисодиро номбар кунед.
45. Нақши захираҳои табиӣ дар рушди иқтисодиёти ҷаҳон.
46. Субъектҳои иқтисодиёти ҷаҳонӣ кадомҳоянд.
47. Гурӯҳи давлатҳои рушдфтаро номбар намоед.
48. Соҳаҳои асосии афзалиятноки Ҷумҳурии Тоҷикистон.
49. Сабабҳои асосии манфӣ будани баланси пардохт дар гардиши савдои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон.
50. Сохтори механизми хоҷагии ҷаҳон.
51. Таъсири прогресси илмию техника ба пешравии иқтисодиёт.
52. Ҳаракати байналхалқии технология дар хоҷагии ҷаҳон.
53. Моҳият ва намудҳои тақрибистеҳсолоти ҷаҳонӣ.
54. Таъсири манфӣ ва мусбӣ ҷаҳонишавӣ ба хоҷагии ҷаҳон.
55. Тақсимшавии захираҳои молиявӣ дар давлатҳои ҷаҳон.
56. Таъсири савдои байналхалқӣ ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ чи гуна аст.
57. Захираҳои ашёи хоми минералӣ ва сузишворӣ дар ҷаҳон.
58. Ба сохтори иқтисодиёти ҷаҳон кадом категорияҳо дохил мешавад.
59. Гурӯҳи давлатҳои рӯ ба тараққӣ чӣ маънӣ дорад.
60. Нишондиҳандаҳои сифати ҳаёт дар хоҷагии ҷаҳонӣ.
61. Моҳияти иқтисоди ҷаҳониро ба маънои васеъ ва маҳдуд шаҳр диҳед.
62. Мафҳумҳои савдои хориҷӣ ва байналхалқиро тавсиф намоед.
63. Қонунҳои афзалияти мутлақ ва нисбиро таъриф намоед.
64. Хусусиятҳои асосии рушди иқтисодиёти мамлакатҳои нави саноатиро номбар кунед.
65. Нишондиҳандаҳои умумии фаъолияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хоҷагии ҷаҳон.
66. Таъсири сиёсати давлат ба рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ.

67. Намунаҳои сиёсати савдои хориҷии дар таҷрибаи ҷаҳонӣ мавҷуд бударо тавсиф намоед.
68. Ҷараёни муҳочирати байналхалқии қувваи корӣ барои кишварҳои содиркунанда ва воридкунандаи қувваи корӣ чи гуна натоиҷро пеш меорад.
69. Робитаи байни махсусгардонӣ ва кооперикунони истеҳсолотро тафсиф намоед.
70. Субъектҳо ва объектҳои бозори ҷаҳонии технологияҳоро номбар намоед.
71. Мафҳум ва хусусияти иттиҳоди гумрукӣ дар ҷуст.
72. Кадом МОИ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шудаанд.
73. Сабабҳои асосии пайдоиши ШФМ кадомҳоянд.
74. Зиддияти фаъолияти ташкилотҳои иқтисодии байналхалқӣ дар ҷи ифода меёбанд.
75. Шартҳои муҳимтарини иттиҳодияи ҳамгироии байналхалқӣ кадомҳоянд.
76. Тарафҳои мусбӣ ва манфӣ ҷаҳонишавии иқтисодиёт.
77. Аломатҳои асосии соҳибкории байналхалқӣ.
78. Прогрессияи илми техникаӣ дар хоҷагии ҷаҳон.
79. Вазифаи менечери амалиётҳо.
80. Асоси принципҳои ташаккули тарифи гумрукӣ.
81. Вазифаҳои асоси тарифҳои гумрукӣ.
82. Ҷараёни инкишоф ва сохтори тиҷорати байналхалқӣ.
83. Концепсияҳои системаи глобалии иқтисодӣ.
84. Принципҳои қарзи байналхалқӣ.
85. Намудҳои муҳочирати байналхалқии қувваи корӣ.
86. Муҳити ҳуқуқии соҳибкории байналхалқӣ.
87. Намудҳои сармоягузорӣ.
88. Намудҳои сиёсати иқтисодии хориҷӣ.
89. Фирмаҳои оффшорӣ дар таҷрибаи байналхалқӣ кадом функсияро иҷро менамояд?
90. Мақсади стратегияи менечменти байналхалқӣ.
91. Ҳадафҳои асосии маркетинги байналхалқӣ.
92. Стратегияҳои асосии маркетинги байналхалқӣ.
93. Муҳити маркетинг дар корхона.
94. Хусусиятҳо ва ҳадафҳои таҳқиқоти байналмилалӣ маркетингӣ.
95. Марҳилаҳои ҷараёни тадқиқоти маркетингии байналхалқӣ.
96. Тадқиқотҳои маркетингӣ дар бозорҳои ҷаҳонӣ.
97. Объектҳо ва субъектҳои савдои байналхалқӣ.
98. Тавсифи умумии мол ва намудҳои асосии он.
99. Тавсифи умумии рамзгузори мол.
100. Шаклҳои ташкилии ширкатҳои байналмилалӣ.
101. Сатҳи идоракунии дар ширкатҳои байналмилалӣ.